

Tekst fremlagt ved foretræde for Social- og Ældreudvalget den 20. maj 2021

Af Niels Christian Barkholt, socialrådgiver og cand.scient.soc.

I forlængelse af Morten Ejrnæs' oplæg, så ser vi med andre en ønsketænkning om, at vi bare skal anbringe flere tidligere i forlængelse af flere undersøgelser af søskende, men vi ved reelt ikke, hvad det er for nogle børn, vi skal anbringe. Så vi gætter bare. Det er derfor alene et eksperiment, der kører på mavefornemmelser og som Morten har redegjort for, så er der ikke et videnskabeligt belæg for det.

En anden del af ønsketænkningen handler om, at alle børn har ret til en familie, så vi skal finde nogle flere og nye familier til dem. Men de findes ikke. Allerede i dag har vi dem ikke. Gennemsnitsalderen er 56 år. Vi skal bare have nogle gode plejefamilier og venskabsfamilier. Men hvad gør I, når den første overgrebs sag kommer frem? Det minder om en hattedametænkning uden nok tanke på, hvad konsekvenserne egentlig er for børnene.

I stedet for at bruge pengene på anbringelser, så brug pengene på det, der virker. Giv de fattige børn og familier nogle flere penge. Det har en direkte effekt for børnene. De børn, der er ramt af ADHD og autisme, som er en stor del af anbringelserne, giv dem nogle andre indsatser tidligere.

Prøv at lægge energi i at få viden ud i de primære sikkerhedsnet, dvs. dagtilbud, folkeskolen og sundhedsplejen. Rigtig meget går galt når en familie støder på problemer med skolevægring i folkeskolen. Det starter med konflikt mellem forældrene og skolen. Der er et helt system, som automatisk bakker op om lærere og ledelse og så kommer vi til at slide forældrene op. Det handler ikke om ond vilje, men om manglende viden og kompetencer.

Når vi ved, at effekterne er tvivlsomme omkring anbringelser, jf. det Morten har fortalt, så er der langt mere vundet i at bruge pengene på forebyggende foranstaltninger. Laver vi disse tiltag tidligere tæt på børnene, så gør vi en større forskel og fortsætter den gode forebyggende tendens, vi har set i kommunerne de seneste år.

Starter I med at hjælpe børn, der er fattige og som har sociale problemer, så gør I langt mere i dette her meget brede spektrum af børn, end I vil kunne gøre med 100 anbringelser.

En anbringelse koster 1 mio. kr. om året og effekten er tvivlsom. En forebyggende foranstaltning, som vi ved har effekt, fx familiebehandling, koster 160.000 kr. En kontaktperson koster 90.000 kr.

Vi skal anbringe de rigtige og børn skal anbringes på de rigtige tidspunkter. Når det her bliver udmøntet til lov, så sørg for, at pengene falder ud til forebyggelsen frem for til flere undersøgelser og anbringelser. Det er der langt mere vundet ved end at forsøge at lave et nyt korps af plejefamilier.

De antagelser, som har ligget under hele denne her diskussion, har været fantastitænkning. Det er også at stikke blå i øjnene på udsatte børn og anbragte børn og deres familier, for der er ikke virkelighed i det.

Ingen af os er uenige i, at børn, der er udsat for vanrøgt, overgreb, psykisk sygdom, misbrug, mv. – der skal vi da sætte ind med det samme, men spørgsmålet er, hvad vi sætter ind med. Hvad vil virke?

Det eneste vi ved er, at dem, vi anbringer tidligere, klarer sig bedre, end dem vi anbringer sent, men det er ikke de samme børn. Det er en katastrofe at lave den fejlslutning, at fordi, at vi kan se, at vi anbringer flere senere end tidligere, så ergo så må vi anbringe flere tidligere. Det handler alene om, at man ikke har sat sig ordentligt ind i tallene. Både Socialministeriet og VIVE har konkluderet det samme.

Store dele af udspillet handler om anbringelser. Det er *anbringelser*, som er udpeget som redskabet i værktøjskassen. Men som vi har hørt i Mortens oplæg, så er det en meget mangfoldig børnegruppe, som har brug for mange forskellige typer af hjælp og hvor anbringelser ikke har den ønskede effekt.